

АНОТАЦІЯ

Зміївська-Васильковська О. В. Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Навчально-науковий інститут «Інститут державного управління». – Харків, 2026.

У дисертаційній роботі здійснено комплексне теоретико-прикладне дослідження процесу формування та реалізації публічної молодіжної політики в Україні, у межах якого отримано низку науково обґрунтованих результатів, що мають теоретичне та практичне значення.

У ході дослідження узагальнено та систематизовано теоретико-методологічні підходи до розуміння молодіжної політики в системі публічного управління. З'ясовано, що домінування програмно-заходового та лінійного трактування молодіжної політики обмежує можливості її результативної реалізації та не враховує складної динаміки соціально-економічних, демографічних і безпекових змін. Обґрунтовано доцільність розгляду публічної молодіжної політики як безперервного управлінського процесу, що поєднує формування, реалізацію та корекцію в єдиному циклі управлінських рішень.

Уточнено сутність і зміст процесу реалізації публічної молодіжної політики, який інтерпретовано не як етап виконання рішень, а як самостійну управлінську фазу, що включає інституційну координацію, ресурсне забезпечення, залучення молоді та постійний зворотний зв'язок. Доведено, що ефективність реалізації молодіжної політики визначається рівнем узгодженості між цілями, інструментами та інституційними можливостями

суб'єктів публічного управління.

На основі аналізу зарубіжного досвіду визначено аналітичні орієнтири реалізації молодіжної політики, які доцільно використовувати в Україні не як нормативні зразки, а як інструмент оцінювання управлінської спроможності. З'ясовано, що ключовими характеристиками результативних моделей є міжвідомча зв'язність, інституціоналізована участь молоді, наявність механізмів оцінювання та корекції політики. Доведено, що для України критичними залишаються проблеми фрагментації управління та розриву між стратегічними документами й практикою реалізації.

Проаналізовано сучасний стан реалізації публічної молодіжної політики в Україні та виявлено системні дисфункції чинної моделі. Встановлено, що реалізація молодіжної політики відбувається в умовах соціально-економічної нестабільності, регіональної асиметрії можливостей, демографічних втрат і наслідків повномасштабної війни. Доведено, що наявні механізми управління недостатньо адаптивні до швидких змін середовища, що зумовлює зниження результативності політики та довіри молоді до інститутів публічної влади.

Визначено ключові проблеми реалізації публічної молодіжної політики, серед яких: слабка міжвідомча координація, обмеженість ресурсного забезпечення, формалізований характер участі молоді, відсутність системної оцінки результатів і процедур корекції. Доведено, що зазначені проблеми мають не фрагментарний, а системний характер і потребують зміни логіки управління молодіжною політикою.

На основі отриманих результатів обґрунтовано інтегровану контурну модель формування та реалізації публічної молодіжної політики в Україні, яка поєднує інституційно-управлінський, партисипативно-мережевий та адаптивний контури. Визначено, що принциповою особливістю запропонованої моделі є паралельне функціонування її контурів, у межах

якого формування політики, її реалізація та управлінська корекція перебувають у постійному взаємозв'язку, а не відтворюють класичну лінійну модель політичного циклу.

У межах моделі доведено управлінську роль корекції як самостійної фази замикання управлінського циклу, що ґрунтується на результатах моніторингу, зворотному зв'язку від молоді та змінах зовнішнього середовища. Обґрунтовано, що інституціоналізація корекції підвищує адаптивність молодіжної політики та її спроможність реагувати на воєнні та повоєнні виклики.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання інтегрованої контурної моделі та сформульованих рекомендацій у діяльності органів публічної влади для підвищення узгодженості управлінських рішень, посилення участі молоді та впровадження системного підходу до оцінювання й корекції публічної молодіжної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Ключові слова: публічне управління, молодь, публічна молодіжна політика, політичний цикл, реалізація політики, управлінський цикл, інституційна спроможність, міжсекторальна взаємодія, доказове врядування, молодіжна інфраструктура, нормативно-правове поле, системний підхід, корекція політики, інтегрована модель, стійкість, партисипація, партисипативні механізми, участь молоді, моніторинг, оцінювання, зворотний зв'язок, адаптивність, міжвідомча координація, воєнні та повоєнні трансформації.